

Sygn. akt: I ACa 644/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Żelazowski
Sędziowie:	SSA Dariusz Rystał SSO del. Wiesława Buczek – Markowska (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2016 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 24 maja 2016 roku, sygn. akt I C 153/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach drugim i trzecim w ten sposób, że :

1. pozbawia wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny numer (...) wystawiony dnia 27 kwietnia 2010 roku przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim w sprawie o sygn. akt I Co 5204/10 – w części obejmującej kwotę 1.135.542 zł (jeden milion sto trzydzieści pięć tysięcy pięćset czterdzieści dwa złote) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 maja 2010 roku;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 56.778 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych) tytułem opłaty od pozwu, od której powódka była zwolniona;

4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 14.400 zł (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów procesu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 56.778 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych) tytułem opłaty od apelacji, od której powódka była zwolniona;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA D. Rystał SSA T. Żelazowski SSO (del.) W. Buczek-Markowska

Sygn. akt I ACa 644/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 maja 2016 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu sprawy z pozwu M. K. (1) wniesionego w dniu 8 lutego 2016 roku przeciwko pozwanemu (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego dnia 27 kwietnia 2010 roku przez (...) Bank spółkę akcyjną z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 07 września 2010 roku, sygnatura akt I Co 5204/10 oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w punkcie I. pozbawił wykonalności wyżej wymieniony tytuł w części obejmującej odsetki ustawowe od kwoty 1.159.751,62 zł za okres od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia 21 maja 2010 roku, w punkcie II. oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie III. zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 14.417 złotych tytułem kosztów procesu.

Swoje orzeczenie Sąd ten wydał w oparciu o następujące ustalenia i wywody:

Powódka M. K. (1) wraz z T. K., R. K., J. K. i C. K. poręczyła wekslowo wystawiony przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. weksel in blanco, zaopatrzony w deklarację wekslową, będący jednym z zabezpieczeń kredytu odnawialnego złotowego zaciągniętego przez wystawcę w dniu 30 września 2005 roku w (...) Banku spółce akcyjnej z siedzibą w W., w wysokości 1.000.000 złotych z terminem spłaty do dnia 23 listopada 2006 roku, podwyższonego następnie do kwoty 1.200.000 złotych z terminem spłaty zadłużenia do dnia 29 sierpnia 2008 roku.

Zgodnie z treścią wzmiankowanej deklaracji wekslowej Bank miał prawo wypełnić weksel w każdym czasie w wypadku niedotrzymania terminów płatności rat kredytu na sumę równowartości w złotych, odpowiadającą zaległemu zadłużeniu wraz z należnymi odsetkami i innymi kosztami oraz opatrzyć ten weksel klauzulą „bez protestu” i datą płatności według swego uznania, zawiadamiając jedynie listem poleconym o zamiarze wypełnienia weksla przynajmniej siedem dni przed terminem płatności. Poręczyciele wekslowi, w tym powódka, wyrazili zgodę na treść powyższej deklaracji, jednocześnie oświadczając, że poręczają osobiście i solidarnie za zobowiązania istniejące i mogące powstać w przyszłości z tytułu kredytu udzielonego przez (...) Bank spółkę akcyjną firmie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na podstawie umowy nr (...) z dnia 30 września 2005 roku wraz z późniejszymi zmianami.

W dniu 30 stycznia 2008 roku powódka złożyła w formie pisemnej oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, w którym upoważniła (...) Bank spółkę akcyjną w W. do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 1.300.000 złotych na wypadek niewywiązania się przez nią z zobowiązań z tytułu udzielonego przez nią poręczenia wekslowego za zobowiązania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wynikające z wymienionej wyżej umowy kredytowej.

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w piśmie z dnia 5 maja 2010 roku zawiadomiła spółkę (...) oraz powódkę oraz pozostałych poręczycieli, że w związku z niespłaceniem kredytu zamierza wypełnić weksel złożony tytułem zabezpieczenia na sumę wekslową wynoszącą 1159.751,62 złotych i obejmującą: kapitał wymagalny w kwocie 853.242,96 złotych; odsetki od kapitału wymagalnego naliczone za okres od dnia 29 sierpnia 2008 roku do dnia 26

kwietnia 2010 roku łącznie w kwocie 306508,66 złotych, a nadto do wpisania jako terminu płatności 21 maja 2010 roku i miejsca płatności (...) Bank Spółka Akcyjna Oddział Korporacyjny (...) w S. ul. (...), (...)-(...) S."

Bank ten wypełnił weksel poręczony przez powódkę w ten sposób, że miejsce wystawienia weksla wpisano (...), jako datę wystawienia weksla wpisano „30 stycznia 2008 roku”, jako sumę wekslową wpisano: „1159.751,62 zł”, jako termin płatności wpisano „21 maja 2010 roku”. Nadto wpisano klauzulę „bez protestu” i oznaczono weksel jako „sola”. Zaznaczono, że weksel jest na zlecenie (...) Bank Spółka Akcyjna a jako miejsce płatności wpisano (...) Bank (...).

(...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. w dniu 27 kwietnia 2010 roku wystawiła bankowy tytuł egzekucyjny numer (...), w którym stwierdzono, że powódka jest zobowiązana zapłacić (...) Bank spółce akcyjnej kwotę 1.159.751,62 złotych oraz ustawowe odsetki od wymienionej kwoty od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty łącznie, zaś kwota ta wynika z niespłacenia przez dłużnika należności wynikającej z czynności wekslowej polegającej na poręczeniu weksla in blanco stanowiącego zabezpieczenie kredytu udzielonego przez wymieniony Bank (...) w L. na podstawie umowy nr (...) z dnia 30 września 2005 roku wraz z późniejszymi zmianami. Wskazano, że suma wekslowa wynosi 1159.751,62 złotych i obejmuje: kapitał wymagalny w kwocie 853.242,96 złotych oraz odsetki od kapitału wymagalnego naliczone za okres od dnia 29 sierpnia 2008 roku do dnia 26 kwietnia 2010 roku łącznie w kwocie 306.508,66 złotych. W wymienionym bankowym tytule egzekucyjnym stwierdzono, że zobowiązania dłużnika są w dniu wystawienia tytułu wymagalne i na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej będzie prowadzona egzekucja.

Wymieniony Bank pismem z dnia 24 sierpnia 2010 roku złożył do Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim wniosek o nadanie klauzuli wykonalności opisanemu wyżej bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 07 września 2010 roku w sprawie o sygn. akt I Co 5204/10 nadano klauzulę wykonalności temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 1.300.000 złotych.

Na podstawie tego tytułu wykonawczego (...) Bank S.A. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. (2) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce. Postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte pod sygnaturą akt Km 6202/12 o czym w piśmie z dnia 12 września 2012 roku zawiadomiono powódkę. Następnie sprawę tę - po połączeniu z innymi postępowaniami egzekucyjnymi - prowadzono pod sygnaturą akt Km 2563/12.

W piśmie z dnia 29 stycznia 2016 roku powódka R. K. wezwała pozwanego (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. (następcę prawnego (...) Bank spółki akcyjnej) do wycofania wniosku o wszczęcie egzekucji w terminie 3 dni od doręczenia wezwania pod rygorem wystąpienia na drogę postępowania sądowego w celu pozbawienia wykonalności wydanego wobec niej bankowego tytułu egzekucyjnego.

Tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał za bezsporny w podstawowych elementach, zaś w pozostałym zakresie dla jego ustalenia wystarczające było oparcie się na za wnioskowanych przez strony dowodach z dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron i nie budziła wątpliwości.

Dokonując oceny prawnej Sąd Okręgowy uznał, że podstawę prawną żądania pozwu stanowi art 840 § 1 k.p.c. Powołując się na doktrynę i judykaturę Sąd ten stwierdził, że powództwo opozycyjne z art. 840 może być wytoczone dopiero po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, nawet jeżeli nie doszło jeszcze do wszczęcia egzekucji, dłużnik zaś traci prawo do wytoczenia takiego powództwa z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym, co nie odbiera mu możliwości poszukiwania sądowej ochrony jego praw w odrębnym postępowaniu. W niniejszej sprawie doszło do wyegzekwowania części świadczenia objętego wymienionym w pozwie bankowym tytułem egzekucyjnym. Po odliczeniu kosztów egzekucyjnych wierzycielowi przekazano kwotę 164458,74 złotych, która została zaliczona przez wierzyciela na poczet zadłużenia z tytułu należności głównej. W związku z czym Sąd Okręgowy uznał, że powódka nie ma ona obecnie interesu prawnego w domaganiu się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w zakresie wynikającego z tego tytułu zobowiązania do zapłaty kwoty

164.458,74 złotych i z tego względu - bez potrzeby badania w tym zakresie zarzutów strony powodowej - powództwo w tej części podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Dalej Sąd pierwszej instancji stwierdził, że powódka ma interes prawny w dochodzeniu roszczenia o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego w tej części, w jakiej nie doszło do wyegzekwowania stwierdzonego nim zobowiązania powódki.

Odnosząc się zatem do argumentacji pozwu i zauważając, że zobowiązanie stwierdzone bankowym tytułem egzekucyjnym nie było wymagalne w dacie wystawienia tego tytułu, Sąd Okręgowy stwierdził, że żądanie pozwu należy oceniać w kontekście przepisu art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c., albowiem strona powodowa zaprzeczyła istnieniu zdarzenia, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Zgodnie z przepisami zawartymi art. 96 i art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (w brzmieniu obowiązującym do dnia 26 listopada 2015 roku), na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogły wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne, przy czym bankowy tytuł egzekucyjny mógł być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia, przy czym w bankowym tytule egzekucyjnym należało oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia, oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy stwierdził, że bankowy tytuł egzekucyjny mógł być wystawiony tylko wówczas, gdy bankowi przysługiwała wymagalna wierzytelność wynikająca bezpośrednio z czynności bankowej lub jej zabezpieczenia przeciwko dłużnikowi, który złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

Rozważając, czy po stronie powódki powstało zobowiązanie wobec pozwanego Banku, uzasadniające wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego, Sąd Okręgowy odniósł się do regulacji ustawy Prawo wekslowe. Stwierdził, że weksel poręczony przez powódkę był wekslem własnym, spełniającym warunki ważności określone w art. 101 powołanej ustawy. Oznacza to, że powyższy weksel kreuje ważne zobowiązanie wekslowe do zapłaty sumy wekslowej na rzecz pozwanego banku zarówno po stronie wystawcy weksla, jak i po stronie poręczycieli wekslowych. Konsekwencją tego jest uznanie, że na podstawie weksla z dnia 30 stycznia 2008 roku pozwanemu jako remitentowi przysługuje roszczenie w stosunku do powódki jako poręczyciela wekslowego, o zapłatę zarówno sumy wekslowej, jak i odsetek ustawowych od tej kwoty, od następnego dnia po upływie płatności weksla, który został oznaczony w wekslu na dzień 21 maja 2010 roku.

Sąd Okręgowy podkreślił, że zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny, a więc jest oderwane od swej przyczyny prawnej, stanowiącej gospodarczą przyczynę wystawienia weksla. Abstrakcyjność zobowiązania wekslowego zostaje złagodzona we wzajemnych stosunkach pomiędzy wystawcą a pierwszym wierzycielem wekslowym, a przez to dopuszczalne jest podnoszenie przez dłużnika wekslowego wszelkich zarzutów, także zarzutów osobistych w rozumieniu art 17 Prawa wekslowego. Dopuszczenie zarzutów dotyczących stosunku podstawowego, mimo ujmowania czynności prawnych rodzących zobowiązania wekslowe jako czynności abstrakcyjnych, ma uzasadnienie w tym, że konstrukcja czynności prawnej abstrakcyjnej nie pozbawia doniosłości prawnej wadliwości istniejących w zakresie stosunku podstawowego. Nie łączy ona wprawdzie z nimi nieważności czynności prawnej przysparzającej, zakłada jednak, w razie ich wystąpienia, zwrot uzyskanego przysporzenia jako bezpodstawnego wzbogacenia (nienależnego świadczenia). Oprócz tego formułowana jest reguła, zgodnie z którą wierzyciel wekslowy nie może mieć wobec swego bezpośredniego kontrahenta więcej praw niż to wynika ze stosunku podstawowego. Powyższe dotyczy zwłaszcza weksli gwarancyjnych, a taki charakter mają z reguły weksle in blanco.

Sąd Okręgowy zauważył, że ponieważ weksel wskazany w pozwie miał charakter weksla niezupełnego w rozumieniu art. 10 Prawa wekslowego, powódka mogła podnosić przeciwko niemu wszelkie zarzuty przysługujące dłużnikowi wekslowemu. Jednakże żadnych zarzutów nie podniosła. Sąd Okręgowy uznał, zatem że pozwanemu przysługiwało stwierdzone w bankowym tytule egzekucyjnym roszczenia o zapłatę sumy wekslowej wraz z należnym odsetkami w stosunku do powódki, jako poręczyciela wekslowego.

Odnosząc się do zasadniczego i w zasadzie jedyne go zarzutu powódki, a więc zarzutu braku wymagalności jej zobowiązania w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, Sąd Okręgowy przyznał, że zarzut ten nie mógł być podnoszony w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności. Zarzut nieistnienia lub braku wymagalności zobowiązania dłużnika stwierdzonego w bankowym tytule egzekucyjnym mógł być badany jedynie w postępowaniu rozpoznawczym, zainicjowanym właśnie w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego.

Z tego względu Sąd ten poddał merytorycznej ocenie zarzut powódki dotyczący braku wymagalności jej zobowiązania stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym objętym żądaniem pozwu.

W ocenie tego Sądu roszczenie banku jako wierzyciela wekslowego stało się wymagalne dopiero w dniu płatności weksla, który został oznaczony w treści weksla na dzień 21 maja 2010 roku, a tym samym że powódka ma rację co do tego, że w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, to jest w dniu 27 kwietnia 2010 roku, zobowiązanie powódki nie było jeszcze wymagalne i w tym zakresie bankowy tytuł egzekucyjny zawierał wzmiankę o wymagalności roszczenia banku w sposób niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym.

Dalej Sąd Okręgowy stwierdził, że z drugiej strony poza sporem pozostaje, że roszczenie pozwanego banku o zapłatę sumy wekslowej stało się wymagalne jeszcze przed złożeniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a to oznacza, że w dniu wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności istniało wymagalne zobowiązanie powódki do zapłaty kwoty 1.159.751,62 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od wyżej wymienionej kwoty od dnia 22 maja 2010 roku do dnia zapłaty włącznie - wynikające z czynności wekslowej polegającej na poręczeniu weksla in blanco stanowiącego zabezpieczenie kredytu udzielonego przez (...) Bank S.A. kredytobiorcy (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na podstawie umowy nr (...) z dnia 30 września 2005 roku wraz z późniejszymi zmianami. Zobowiązanie to istniało i było wymagalne także w dniu zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie.

Tym samym Sąd Okręgowy uznał, że tytuł wykonawczy stwierdzał niezgodnie z prawdą istnienie zobowiązania powódki wyłącznie w zakresie odsetek ustawowych liczonych od kwoty 1159751,62 złotych za okres od 27 kwietnia 2010 roku do 21 maja 2010 roku i tylko w tym zakresie powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ten wziął pod uwagę, że wystawiony przez pozwanego BTE, dopiero po nadaniu klauzuli wykonalności przez sąd stawał się tytułem wykonawczym, na podstawie którego mogła być prowadzona egzekucja przeciwko dłużnikowi. Skoro zaś art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. określając podstawę żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części odwołuje się do „zdarzeń, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności”, uzasadniony jest wniosek, że decydujący w tym zakresie jest stan istniejący w dacie nadania klauzuli wykonalności. Zatem Sąd Okręgowy uznał, że nawet gdyby bankowy tytuł egzekucyjny niezgodnie z prawdą stwierdzał, że w chwili jego wystawienia roszczenie banku jest wymagalne, to brak byłoby podstaw do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, skoro w dacie wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, a więc „powstania” tytułu wykonawczego, wymagalność roszczenia istniała.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie prowadzi do odmiennego wniosku analiza orzeczeń przywołanych w uzasadnieniu pozwu, bowiem wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 499/13 zapadł na tle odmiennego stanu faktycznego i dotyczył sytuacji, w której nie tylko na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, ale także na dzień wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie powstało jeszcze zobowiązanie dłużnika z tytułu poręczenia wekslowego z uwagi na nieuzupełnienie weksla in blanco. Odwołując się z kolei do poglądu wyrażonego w wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 8 stycznia 2004 roku, (I CK 21/03), zgodnie z którym jeżeli w momencie wystawienia bankowego tytułu wykonawczego zobowiązanie z poręczenia wekslowego nie jest jeszcze wymagalne, a nie wiąże też stron umowa poręczenia cywilnego, nie występują przesłanki przewidziane w art. 53 ust. 2 ustawy - Prawo bankowe, uprawniające bank do wystawienia takiego tytułu, Sąd pierwszej instancji stwierdził, że orzeczenie to zostało wydane w sprawie o umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego wydanego w okresie obowiązywania art. 53 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. - Prawo bankowe, który uprawniał bank do prowadzenia egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności, co czyniło zrozumiałym, że Sąd Najwyższy oceniając powyższy tytuł wykonawczy brał pod uwagę stan istniejący w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, a nie nadania mu klauzuli wykonalności.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasługujące na uwzględnienie jedynie w zakresie żądania pozbawienia wykonalności wymienionego w pozwie tytułu wykonawczego w części obejmującej odsetki ustawowe liczone od kwoty 1159751,62 złotych za okres od 27 kwietnia 2010 roku do 21 maja 2010 roku, zaś w pozostałym zakresie uznał to powództwo za bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd ten orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art 100 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie, porównując roszczenie dochodzone przez powódkę z ostatecznym wynikiem procesu, Sąd Okręgowy uznał, że pozwany uległ powódce w tak nieznacznej części, że powódka powinna mu zwrócić wszystkie poniesione koszty procesu, które wyniosły kwotę 14.417 złotych, na którą składało się wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 14.400 złotych i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

Apelację od tego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w zakresie punktów II i III. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie prawa procesowego tj.

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie i nie odniesienie się przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku do zarzutu powoda podniesionego na rozprawie w dniu 17 maja 2016 r. dotyczącego wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego z naruszeniem art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe w brzmieniu sprzed 26 listopada 2015 r., co skutkowało jego nieważnością zgodnie z art. 58 k.c., a w konsekwencji braku podstawy prawnej do nadania temu tytułowi klauzuli wykonalności oraz niewyjaśnienie przesłanek niezastosowania w okolicznościach sprawy art. 58 k.c. w zw. z art. 96 ust. ustawy prawo bankowe, co skutkowało brakiem możliwości weryfikacji stanowiska Sądu w tym zakresie i jednocześnie dokonanie kontroli instancyjnej;

- art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i obciążenie powoda kosztami postępowania, pomimo wystąpienia przesłanek do odstąpienia - zgodnie z zasadą słuszności od obciążenia powoda kosztami procesu w całości;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że do „zdarzeń na których oparto wydanie klauzuli wykonalności” w rozumieniu tego przepisu ma zastosowanie stan istniejący w dacie nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności oraz przyjęciu, że decydować powinien stan istniejący w chwili zamknięcia rozprawy rozpoznawanej na podstawie tj. art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c., podczas gdy przez pojęcie „zdarzeń na których oparto wydanie klauzuli wykonalności” należy rozumieć stan istniejący w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. W tym wypadku przez zdarzenie na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności należy rozumieć wadliwie wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny, w dacie jego wystawienia;

- 96 ust 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe w brzmieniu sprzed 26 listopada 2015 r. w zw. z art. 58 k.c. przez uznanie, że dokument wystawiony przez pozwanego w dniu 27 kwietnia 2010 r. posiadał cechy bankowego tytułu egzekucyjnego, a nadto poprzez uznanie, że istnieje możliwość po upływie określonego czasu konwalidowania dokumentu w taki sposób, aby dać mu przymiot bankowego tytułu egzekucyjnego podczas gdy wystawiony dokument

w dniu 27 kwietnia 2010 r. nie posiadał cech bankowego tytułu egzekucyjnego i poprzez upływ czasu nie ma możliwości konwalidowania tego dokumentu, a czynność banku w dniu 27 kwietnia 2010 r. była nieważna;

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu tj. obejmującej pkt II i III wyroku poprzez uwzględnienie powództwa; zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przepisanych; na wypadek uznania przez Sąd, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

W uzasadnieniu apelacji powódka odniosła się szczegółowo do każdego z postawionych zarzutów.

W pierwszej kolejności odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 328 §2 k.p.c. podniosła, że Sąd I instancji nie wyjaśnił również przesłanek niezastosowania w okolicznościach sprawy art. 58 k.c. w zw. z art 96 ust. 2 ustawy prawo bankowe, czego skutkiem jest brak możliwości weryfikacji stanowiska Sądu w tym zakresie i jednocześnie dokonanie kontroli instancyjnej.

Podkreśliła również, że brak ww. elementu w uzasadnieniu wyroku, nie pozwala na weryfikację stanowiska Sądu, a brak oceny prawnej zarzutu powoda, który w jego ocenie odgrywa w niniejszym postępowaniu istotną rolę jest znacznym brakiem uzasadnieniu Sądu I instancji i w tej części sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona i uniemożliwia w tym zakresie kontrolę instancyjną. Dodała także, że spór między stronami dotyczył sprowadzał się do analizy prawnej ustalonego stanu faktycznego. Z tego względu nie odniesienie się przez Sąd, nawet w minimalnym zakresie do wskazanego zarzutu powoda odnoszącego się właśnie do oceny prawnej stanu faktycznego ustalonego w postępowaniu - stanowi istotne naruszenie przepisów postępowania i mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Ponadto powódka wskazała, że treść uzasadnienia wyroku Sądu I instancji jest niemalże identyczna z uzasadnieniem wyroku w podobnej sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Szczecinie pod sygn. akt 152/16 z powództwa R. K. przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W.. Z tego względu zachodzi wątpliwość czy Sąd nie oparł się na innym rozstrzygnięciu, porzucając dokonanie własnej analizy stanu faktycznego i prawnego w niniejszym postępowaniu.

W dalszej części powódka uzasadniła zarzut naruszenia art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. oraz 96 ust 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe w brzmieniu sprzed 26 listopada 2015 r. w zw. z art. 58 k.c. Powódka wskazała m.in., że zgodnie z art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. w zakresie „zdarzeń, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności”, decydującego znaczenia nie ma w tym zakresie stan istniejący w dacie nadania klauzuli wykonalności, czy stan w dacie zamknięcia rozprawy w postępowaniu opozycyjnym, ale stan istniejący w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. W tym wypadku przez zdarzenie na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności należy rozumieć wadliwie wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny, w dacie jego wystawienia. Zdaniem powódki Sąd winien w tym wypadku jako owe zdarzenie rozumieć wadliwy bankowy tytuł egzekucyjny, któremu później nadano klauzulę wykonalności. Bez znaczenia pozostaje zatem, że w dacie wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności zobowiązanie powoda stało się wymagalne. Na gruncie niniejszej sprawy Sąd dokonując prawidłowej wykładni art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. powinien oceniać „zdarzenie, na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności” jako właśnie bankowy tytuł egzekucyjny w dacie jego wystawienia, a nie dokonywać jego swoistej „konwalidacji” na gruncie postępowania opozycyjnego. W dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego zobowiązanie wynikające z poręczenia wekslowego nie było jeszcze wymagalne, zatem niedopuszczalne było wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego. Zwrócono również uwagę, że bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony przedwcześnie i bezpodstawnie. Pozwany (...) S.A, w W. wystawił w dniu 27.04.2010 r. BTE nr (...) wobec powoda, oświadczając w nim, że zobowiązania dłużnika (powoda) są w dniu wystawienia tytułu^ wymagalne, co stanowiło nieprawdziwe oświadczenie ze strony banku. W ocenie strony powodowej wystawienie w dniu 27 kwietnia 2010 r. dokumentu z nieprawdziwym oświadczeniem banku w zakresie wymagalności roszczenia było sprzeczne z przepisem art. 96 ust. 2 prawo bankowe, a co za tym idzie czynność prawna banku zgodnie z art. 58 k.c. była nieważna i w konsekwencji

brak było podstawy prawnej do nadania wadliwie wystawionemu dokumentowi klauzuli wykonalności. Dokument wystawiony przez (...) S.A. w W. w dniu 27 kwietnia 2010 r. nie posiadał cech bankowego tytułu egzekucyjnego, w związku z czym na podstawie art. 58 k.c. - czynność banku jako sprzeczna z ustawą była nieważna, a zatem poprzez upływ czasu nie ma możliwości konwalidowania tego dokumentu.

W apelacji powódka podniosła też zarzut naruszenia art. 102 k.p.c. stwierdzając, że znajduje się obecnie w wyjątkowo trudnej sytuacji majątkowej, o czym świadczą okoliczności wskazane na poparcie wniosku powódki o zwolnienie z kosztów sadowych, a także samo postanowienie Sądu o tym zwolnieniu. Nadto, jej zdaniem niniejsza sprawa ma charakter precedensowy, a powódka wnosząc pozew działała w dobrej wierze i poczuciu trafności przedstawianej argumentacji.

W odpowiedzi na apelację pozwany Bank wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Odnosząc się do postawionego w apelacji zarzutu naruszenia art. 840 § 3 k.p.c. pozwany stwierdził, że zarzut ten sprowadza się do przedstawienia przez powódkę własnej wykładni art. 840 § 3 k.p.c., odmiennej od wykładni Sądu Okręgowego. Powódka nie wyjaśnia jakie argumenty prawne miałyby świadczyć o tym, że wykładnia przedstawiona przez Sąd I instancji jest nieprawidłowa. Podkreślił także, że przedmiotowy b.t.e. spełnia wszystkie wymogi formalne określone w art. 96 ust. 2 Prawa bankowego (w okresie jego obowiązywania) w zakresie wystawiania takich dokumentów. Nadto brak jest również powodów, aby uznać, że ten tytuł nie powinien być dalej egzekwowany - w takim zakresie w jakim dopuszcza to zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego - to jest w zakresie wyegzekwowania pozostałej części należności głównej, z odsetkami ustawowymi od dnia 22 maja 2010r., do dnia zapłaty. Podkreślono przy tym, że powódka nie kwestionowała istnienia swojego zobowiązania wobec pozwanego Banku z tytułu poręczenia, ani jego wysokości odnośnie należności głównej (1.159.751,62 zł). Pozwany zaznaczył również, że zarzut dłużnika, że stan wymagalności zobowiązania dłużnika, stwierdzony bankowym tytułem egzekucyjnym, nie powstał w dniu wskazanym w tytule egzekucyjnym, może być zarzutem, iż zobowiązanie to nie stało się wymagalne (co uzasadniałoby żądanie pozbawienia wykonalności tego tytułu w całości), ale może być również zarzutem (jak to ma miejsce w niniejszym przypadku), iż wymagalność zobowiązania dłużnika powstała, tyle że w innym dniu niż wskazany w tytule egzekucyjnym, co jednak może uzasadniać żądanie pozbawienia wykonalności tego tytułu jedynie w części - to jest w zakresie części odsetek, których obowiązek zapłaty stwierdza ten tytuł egzekucyjny. Powódka nie twierdziła, że jej zobowiązanie wobec Banku w ogóle nie stało się wymagalne, lecz, że stan wymagalności powstał od dnia 21 maja 2010r., a nie od 27 kwietnia 2010r. Tak sformułowany zarzut uzasadniał jedynie częściowe pozbawienie wykonalności, to jest w zakresie części odsetek. Powyższe zdaniem pozwanego przesądza o trafności zaskarżonego apelacją orzeczenia.

Ponadto z ostrożności pozwany podtrzymał twierdzenia zawarte w odpowiedzi na pozew, iż w deklaracji wekslowej powódka złożyła również oświadczenie, zgodnie z którym „poręczyła solidarnie i osobiście za zobowiązania istniejące i mogące powstać w przyszłości z tytułu kredytu udzielonego Umową Kredytową nr (...) o kredyt odnawialny złotowy, zawartą w dniu 30 września 2005r. ” Oświadczenie to spełnia warunki do uznania je za oświadczenie o udzieleniu poręczenia zgodnie z art. 876 i następne k.c, Z aneksu nr (...), z dnia 30 stycznia 2008r., do Umowy Kredytowej nr (...), którego odpis powódka załączyła do pozwu wynika, że w dniu podpisania tego aneksu do Umowy Kredytowej, wysokość kredytu wykorzystanego i niespłaconego wynosiła 881.934,80 zł. Oznacza to, że poręczenie spłaty kredytu udzielone w treści deklaracji wekslowej z 30 stycznia 2008r. było poręczeniem za dług istniejący w tym dniu. Zgodnie z treścią wymienionego aneksu kredyt miał być ostatecznie spłacony do 29 sierpnia 2008r. i z tym dniem stał się wymagalny. Zobowiązanie strony powodowej, jako poręczycielki, stało się wymagalne w tym samym dniu, co zobowiązanie kredytobiorcy (29 sierpnia 2008r.), a więc było wymagalne w dniu wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) (27.04.2010r.)

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie i skutkowałą wydaniem wyroku reformatoryjnego.

Na wstępie wskazać należy, że stan faktyczny niniejszej sprawy nie był pomiędzy stronami sporny, nie zostały też zakwestionowane ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji. Jednocześnie nie budzi wątpliwości, że w niniejszej sprawie występuje zagadnienie oceny prawnej żądania powódki przede wszystkim w kontekście art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz przepisów odnoszących się do „zdarzenia” w rozumieniu tego przepisu. Zarzuty powołujące się na ta podstawę zostały przedstawione w pozwie i były przedmiotem rozważań prawnych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Przechodząc do kwestii odnoszących się do podstawy powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia (powództwa egzekucyjnego o charakterze opozycyjnym) określonej w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., należy zauważyć, że wskazana w tym przepisie możliwość zaprzeczenia zdarzeniom, na których oparto nadanie klauzuli wykonalności, polegać ma - gdy tytuł wykonawczy obejmuje tytuł egzekucyjny niebędący orzeczeniem sądu - przede wszystkim na zakwestionowaniu istnienia obowiązku stwierdzonego tym tytułem, albo zakwestionowaniu przejścia obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W niniejszej sprawie jest oczywiste, że chodzi o pierwszą z wymienionych podstaw. Powódka zaprzeczyła istnieniu obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego pochodzącego od pozwanego banku podnosząc, że w chwili wystawiania tego tytułu określone nim zobowiązanie nie było jeszcze wymagalne.

W kontekście rozważań przedstawionych przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a także stanowisk stron w toku rozprawy, nie ma wątpliwości, że zobowiązanie określone w bankowym tytule egzekucyjnym pozwanego Banku (wówczas (...) Bank S. A.) z dnia 27 kwietnia 2010 roku, nie było w tym dniu wymagalne. Jednocześnie tytuł ten zawierał oświadczenie Banku o wymagalności zobowiązania powódki w dniu jego wystawienia (k. 7 verte), co - jak zauważył Sąd pierwszej instancji - nie było zgodne z rzeczywistym stanem prawnym.

Sąd Okręgowy słusznie stwierdził, że powódka nie mogła - wbrew stanowisku pozwanego - skutecznie podnieść zarzutu niewymagalności zobowiązania określonego w bankowym tytule egzekucyjnym z dnia 27 kwietnia 2010 roku i w tym celu wnieść zażalenie na postanowienie o nadaniu temu tytułowi klauzuli wykonalności. Postępowanie klauzulowe ma na celu sprawdzenie jedynie formalnych przesłanek nadania klauzuli wykonalności, a więc sąd klauzulowy nie bada, czy roszczenie stwierdzone tytułem egzekucyjnym istnieje, czy jest wymagalne oraz czy zostało określone we właściwej wysokości. Trafnie też Sąd Okręgowy przyjął, że zarzut nieistnienia lub braku wymagalności zobowiązania dłużnika stwierdzonego w bankowym tytule egzekucyjnym, gdy została już nadana klauzula wykonalności, mógł być badany jedynie w procesie zainicjowanym powództwem egzekucyjnym.

Sąd Apelacyjny nie podziela natomiast poglądu Sądu pierwszej instancji, że w sprawie wymagalności zobowiązania wskazanego w bankowym tytule egzekucyjnym istotny jest z punktu widzenia treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. stan istniejący w chwili wydania postanowienia o nadaniu temu tytułowi klauzuli wykonalności, a nawet stan istniejący w chwili wydawania wyroku z powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego bankowy tytuł egzekucyjny.

Z treści art. 840 § 1 pkt 1 wynika podstawa polegająca na kwestionowaniu obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym, a nie tytułem wykonawczym. Sformułowanie „przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności” powinno być rozumiane - zdaniem instancji odwoławczej - jako odnoszące się do samego tytułu egzekucyjnego, a więc wszystkich jego elementów formalnych i merytorycznych, w tym treści określających zobowiązanie w dacie wydania tego tytułu. Klauzula wykonalności nie zmienia bowiem treści tytułu, egzekucyjnego, toteż nie można uznać, że na skutek nadania klauzuli wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny dotknięty brakami co do jego zupełności, albo zawierający nieprawdziwe dane co do tych elementów, których zamieszczenie w tym tytule jest obowiązkowe - zostaje uzupełniony w zakresie tych braków czy nieprawdziwości.

Przywołać również należy stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 07 kwietnia 2016 roku, w sprawie o sygn. akt II CSK 522/15, w którym to Sąd ten stwierdził, że przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

obejmuje także stan wymagalności roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym w tym sensie, że objęcie tytułem wykonawczym niewymagalnego jeszcze roszczenia może oznaczać właśnie nieistnienie obowiązku spełnienia świadczenia w rozumieniu tego przepisu. Termin "zdarzenie", przyjęty w tym przepisie, należy rozumieć także jako niezrealizowanie się jeszcze stanu wymagalności roszczenia objętego tytułem wykonawczym, a więc ujęcie w tym tytule należności przedwczesnej i w związku z tym jeszcze niezaskarżalnej w chwili powstania sądowego lub pozasądowego tytułu wykonawczego.

Zgodnie z obowiązującą w czasie wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 27 kwietnia 2010 roku przeciwko powódce regulacją art. 96 ust. 2 ustawy - Prawo bankowe, koniecznym elementem treści bankowego tytułu wykonalności jest wzmianka o wykonalności dochodzonego roszczenia. Tym samym bank wystawiający bankowy tytuł egzekucyjny składa oświadczenie o wykonalności całej należności zaś wymagalność ta musi mieć miejsce najpóźniej w chwili wystawienia tego tytułu (tak, Z. Ofiarski, Prawo bankowe. Komentarz., LEX 2013, s. 610-611, por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 kwietnia 2016 roku, II CSK 522/15).

Możliwość wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przewidziana w art. 96 ust 1 ustawy Prawo bankowe, w brzmieniu obowiązującym w czasie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko powódce, stanowiła przywilej polegający na tym, że to nie bank musiał występować do sądu o stwierdzenie jego wierzytelności, lecz dłużnik, wobec którego bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony, musiał uruchomić środki obrony w postaci wniesienia powództwa, i to dopiero po wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego, zatem jego pozycja z punktu widzenia procesowego stawała się mniej korzystna niż w sytuacji typowej (zob. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 roku, P 45/12, OTK-A 2015, nr 4, poz. 46).

W ocenie Sądu Apelacyjnego nadużycie tego przywileju nie może korzystać z ochrony. Nie ma też podstaw do przyjęcia, że po wydaniu bankowego tytułu egzekucyjnego niespełniającego wymogów formalnych (brak któregośkolwiek z elementów wymienionych w art. 96 ust. 2 ustawy Prawo bankowe w brzmieniu obowiązującym do dnia 26 listopada 2015 roku) lub merytorycznych (nieistnienie lub brak wymagalności należności oznaczonej w tym tytule), możliwa jest konwalidacja tego tytułu, czy to na skutek nadania klauzuli wykonalności, czy też w sytuacji, gdy zobowiązanie oznaczone w treści bankowego tytułu egzekucyjnego stało się wymagalne w chwili wydawania wyroku po rozpoznaniu powództwa dłużnika o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego dotknięty wadami bankowy tytuł egzekucyjny.

Powyższe oznacza, że dłużnik, który wytoczył przeciwko bankowi powództwo przeciwegzekucyjne oparte o podstawę określoną w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. może podnieść wszelkie zarzuty dotyczące wierzytelności banku objętej bankowym tytułem egzekucyjnym, powstałe zarówno przed jak i po wystawieniu tego tytułu, przed nadaniem klauzuli i po jej nadaniu. W grę może więc wchodzić zarzut nienastąpienia wymagalności roszczenia, mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 roku, III CZP 78/03, Prok. i Pr.,- wkł. 2004, nr 6, s. 36).

Taki właśnie zarzut podniosła powódka. Nie ma przy tym wątpliwości, że bankowy tytuł egzekucyjny, którym posługuje się pozwany Bank, wydany przeciwko powódce w dniu 27 kwietnia 2010 roku, dotyczył zobowiązania, które nie było jeszcze w tym czasie wymagalne w jakiegokolwiek części, a więc zamieszczona w tym tytule wzmianka o wymagalności była sprzeczna z rzeczywistym stanem prawnym. Bankowy tytuł egzekucyjny, w którym należność nie jest prawidłowo oznaczona, a oznaczenie to dotyczy też istnienia wymagalności najpóźniej w dniu wystawiania tego tytułu, nie nadaje się do egzekucji (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2000 roku, III CZP 27/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 3).

Wadliwość bankowego tytułu egzekucyjnego zakwestionowanego przez powódkę dotyczyła całości określonej w nim należności.

Tym samym apelacja okazała się w tym zakresie zasadna. Zachodziła podstawa do pozbawienia wykonalności wskazanego w pozwie tytułu wykonawczego ponad zakres orzeczony w punkcie I zaskarżonego wyroku, a tym samym do zmiany tego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w punktach II i III. Orzekając o tej zmianie

należało uwzględnić, że wartość przedmiotu zaskarżenia została w apelacji określona na kwotę 1.135.542 złotych. Z tego względu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego dnia 27 kwietnia 2010 roku przez (...) Bank spółkę akcyjną w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 07 września 2010 roku w sprawie o sygnaturze akt I Co 5204/10, obejmowało kwotę 1.135.542 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 22 maja 2010 roku, a więc od następnego dnia po dacie, do której pozbawienie tego tytułu wykonalności w zakresie odsetek od kwoty wyższej niż wskazana wyżej, bo 1.159.751,62 złotych, zostało orzeczone w punkcie I zaskarżonego wyroku.

Mając na uwadze, że powódka, mimo wskazania wartości zaskarżenia w wymienionej wyżej wysokości, oświadczyła w treści apelacji, że zaskarża wyrok co do całości oddalenia powództwa przez Sąd pierwszej instancji, wniosła też w apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku z punktach II i III poprzez uwzględnienie powództwa, a więc nie wzięła pod uwagę tego, że doszło już, co sama przyznała, do wyegzekwowania kwoty ponad określoną w punkcie I zaskarżonego wyroku, stąd należało oddalić powództwo w pozostałej części. W takim samym zakresie należało też oddalić apelację.

Przechodząc do kosztów procesu należy najpierw zauważyć, że podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art 102 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie zasady słuszności i zaniechanie odstąpienia od obciążenia powódki kosztami procesu stał się bezprzedmiotowy w sytuacji uwzględnienia apelacji w znacznej części co do istoty sprawy.

Orzekając zatem o kosztach procesu za obie instancje należało kierować się zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy (art 98 § 1 k.p.c.). Powódka wygrała proces w obu instancjach w wymiarze 87,35%. Mając na uwadze treść art. 100 k.p.c. Sąd Apelacyjny przyjął, że powódka uległa tylko co do nieznacznej części swego żądania, dlatego obciążył pozwanego całością kosztów obejmujących wynagrodzenie radcowskie za obie instancje - za pierwszą na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, za drugą na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 powołanego rozporządzenia.

Powódka była zwolniona od kosztów sądowych toteż na podstawie art. 113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należało obciążyć pozwanego kosztami sądowymi, których powódka nie miała obowiązku uiścić, przy czym odnosząc wysokość tych opłat, w zakresie ich podstawy jako opłat stosunkowych od pozwu i od apelacji, do oznaczonego kwotowo zakresu pozbawienia wykonalności wskazanego w wyroku tytułu wykonawczego.

SSA D. Rystał SSA T. Żelazowski SSO (del.) W. Buczek-Markowska